

6 november 2017

Persbericht

Veteraan met gevechtservaring kijkt met gemengde gevoelens terug

Doorn, 6 november 2017 – Driekwart van de veteranen met een gevechtservaring is trots op zijn eigen inzet en die van zijn eenheid. Een veteraan met gevechtservaring is meer dan gemiddeld trots, maar zijn of haar ervaring heeft ook z'n prijs. Een veteraan met gevechtservaring heeft vaak een minder positieve kijk op de missie, ondervindt doorgaans meer (gezondheids)klachten achteraf en voelt zich minder gewaardeerd door de media en de samenleving. Dat blijkt uit recent onderzoek van het Veteraneninstituut.

Uit het onderzoek blijkt dat 58% van de veteranen met gevechtservaring positief terugkijkt op de uitzending, waar dat bij andere veteranen boven de 70% ligt. Ruim één op de drie van de veteranen met gevechtservaring kijkt zowel positief als negatief terug op zijn of haar uitzending. Dat is een significant hoger percentage dan veteranen zonder gevechtservaring.

Succesvol

Wel vond 74% van de veteranen met een gevechtservaring het optreden van zijn of haar eigen eenheid succesvol en 75% beoordeelde bovendien zijn of haar eigen functioneren als succesvol.

30% van de veteranen met gevechtservaring denkt minimaal één keer per week terug aan de uitzending, terwijl dit bij veteranen zonder gevechtservaring 11% is. Ook verlangen de gevechtsevaren veteranen vaker terug naar de uitzending, voelen zij zich vaker veteraan en volgen ze vaker het nieuws over hun missie of hun uitzendgebied.

Korporaal Erik, drager van een dapperheidsonderscheiding, was in september 2006 beslissend in de succesvolle verdediging van *Forward Operating Base Martello* (Uruzgan, Afghanistan) en omschrijft zijn ervaring als volgt:

“Ik ben blij en trots dat ik dit heb mogen doen. Uiteindelijk zijn er zelfs geen gewonden gevallen. Dat had heel anders kunnen gaan. Na afloop zagen we bijvoorbeeld kogelgaten in onze slaapzakken zitten. We hebben op dat moment alles gegeven, met het maximale resultaat. Het geeft mij ook een geruststellend gevoel dat ik onder vijandelijke dreiging reageer zoals ik zou moeten reageren.”

Keerzijde

De andere kant van de medaille is dat veteranen met een gevechtservaring minder vaak waardering vanuit samenleving en media ervaren en vaker (gezondheids)klachten hebben gekregen als gevolg van de uitzending. 38% geeft aan gevolgen te hebben ondervonden van de uitzending. Onder veteranen zonder gevechtservaring is dit percentage 16%. Deze gevolgen variëren van nachtmerries, soms snel geïrriteerd zijn en niet tegen vuurwerk kunnen tijdens Oud en Nieuw tot en met langdurige psychische problemen.

Veel veteranen benoemen de mix van positieve en negatieve gevolgen van de missie en de gevechtservaring. Een van hen omschrijft het als volgt:

“Ik zeg altijd: mijn missies hebben mij gemaakt tot wie ik ben, en daar ben ik trots op. Ik ben gewond geraakt tijdens mijn laatste missie, en daar heb ik nu nog steeds last van - het heeft me volledig arbeidsongeschikt gemaakt. Ik heb (gelukkig) geen PTSS, maar evengoed heb ik soms wel moeite met drukte, en de laatste jaren vooral van het vuurwerk met Oud en Nieuw. Maar aan de andere kant zorgt mijn WAO er wel voor dat ik mij als verenigingsbestuurder en nuldijnsondersteuner volledig kan inzetten voor het welzijn van mijn wapenbroeders. Dus het heeft zowel negatieve als positieve kanten. Gelukkig slaat de balans bij mij grotendeels naar het positieve over.”

Verantwoording onderzoek

- Het onderzoek is uitgezet onder 2000 veteranen. Van de 554 respondenten die hebben meegedaan aan het onderzoek gaven 205 veteranen aan gevechtservaring(en) te hebben. Dat betekent dat ze beschietingen, op hen gericht, hebben meegemaakt (198), zelf gewond zijn geraakt (10), zelf op iemand hebben geschoten (68), zelf iemand gedood hebben (18) of zelf iemand verwond hebben met een wapen (23).
- Het gaat met name om veteranen die deel hebben genomen aan de missies in Libanon (1979-1985), Cambodja (1992-1993), Joegoslavië (1992-1995) en Afghanistan (2006-2010).
- Het onderzoek is representatief voor de populatie veteranen met een veteranenpas (= 65.700 veteranen).
- De rapportage kunt u hier downloaden:
<https://www.veteraneninstituut.nl/publicaties/kerngegevensveteranen2017/>

Veteranenlezing 2017

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de jaarlijkse Veteranenlezing die dit jaar in het teken van gevechtservaring staat. Meer informatie: www.veteraneninstituut.nl/veteranenlezing2017

Het Veteraneninstituut is uitvoerder van een belangrijk deel van het Nederlandse veteranenbeleid. Het instituut biedt via het Veteranenloket toegang tot zorg voor en dienstverlening aan Nederlandse veteranen, dienstslachtoffers en hun gezinsleden. Daarnaast speelt het Veteraneninstituut een belangrijke rol in het uitdragen en stimuleren van maatschappelijke waardering voor de prestaties die veteranen in opdracht van politiek en samenleving hebben geleverd en voor de offers die daarbij werden gebracht.

Downloads

- Animatie van de onderzoeksgegevens: <https://we.tl/gAl100IbFk>
- Video waarin Ridder der Militaire Willems-Orde Marco Kroon en psycholoog Jan Ambaum met elkaar spreken over gevechtservaring: <https://we.tl/PsPOoBevfJ>
- Artikelen over gevechtservaring:
<https://www.veteraneninstituut.nl/zoeken/?q=gevechtservaring>